

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΥΤΤΑΡΟ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ- ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΙΟΥ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ενδεικτικές Απαντήσεις

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα A1.

α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο του κειμένου καταλήγει σε δύο συμπεράσματα. Αρχικά, υπογραμμίζει τη χρησιμότητα του βιβλίου αλλά επισημαίνει ότι από μόνο του δεν αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα γνώσης για την ίδια τη ζωή. Ωστόσο, λειτουργεί επικουρικά και καθοδηγητικά στην προσπάθεια του ανθρώπου να αντιληφθεί τον κόσμο, να κατανοήσει τις εμπειρίες του και να λάβει ορθές αποφάσεις για τη ζωή του.

β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί την επίκληση στο συναίσθημα προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες. Χρησιμοποιεί τη **μεταφορά**: «Καμιά πηγή πνευματικής τροφής», **μία συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση**: «Ένας πραγματικός οδηγός να πορευόμαστε.» και τέλος **το επίθετο** « φλογερού»

2η δραστηριότητα A2.

α) Η δομή της παραγράφου είναι:

Θεματική πρόταση: «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα... επαγγελματικό του τομέα.»

Λεπτομέρειες: «Ταυτόχρονα, ενισχύεται ...της δικής του ατομικής λογικής.»

Κατακλείδα δεν υπάρχει

β) **άποψη** : οπτική

ενισχύεται: αυξάνεται ή ενδυναμώνεται,

συνειδητοποιήσει : αντιληφθεί ή καταλάβει

3η δραστηριότητα Α3

Επικοινωνιακό πλαίσιο : ΟΜΙΛΙΑ

Προσφώνηση: Αγαπητοί συμμαθητές,

Πρόλογος: χρήση α ή β` ρηματικού προσώπου

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ: 1. Αποτελεί μέσο πνευματικής καλλιέργειας: (γιατί;) Προσφέρει πάσης φύσεως γνώσεις (Αυτό σημαίνει ότι) Διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες του ανθρώπου Καταπολεμά την αμάθεια, τις προλήψεις, τις δεισιδαιμονίες (Παράλληλα) Προβληματίζει τον αναγνώστη για θέματα που τον αφορούν προσωπικά ή ως μέλος του κοινωνικού συνόλου (Συνεπώς) Ωθεί στην αυτενέργεια, στην αναζήτηση νέων τρόπων σκέψης και δράσης Οξύνει την κριτική ικανότητα Στο πλαίσιο αυτό, διαμορφώνει σκεπτόμενους πολίτες.

2. Μπορεί να συμβάλλει στην ηθικοποίηση του ανθρώπου: Προβάλλει ενδεδειγμένα πρότυπα ζωής και συμπεριφοράς Ανθρωπιάς / Αυταπάρνησης / Ειρήνης κ.λ.π. Μέσω αυτών στιγματίζει τα κακώς κείμενα σε ατομικό, κοινωνικό και παγκόσμιο επίπεδο Ο αναγνώστης παραδειγματίζεται, συνειδητοποιεί τη σημασία διαχρονικών και πανανθρώπινων αξιών και ιδανικών Συγκρίνει το χθες με το σήμερα, ως προς την ύπαρξή τους ή τη φθορά τους Τελικά, καταλαβαίνει ότι η ηθική θα πρέπει ν' αποτελεί σημαίνον χαρακτηριστικό της ανθρωπότητας.

3. Αποτελεί μέσο διατήρησης και μετάδοσης της παράδοσης στις επερχόμενες γενιές: Μέσα από τις σελίδες των βιβλίων περνάνε όλα τα περασμένα Ιστορικά δεδομένα, θετικά και αρνητικά / Η πορεία του κόσμου ή ενός λαού Δράσεις και πράξεις των προγόνων Τα επιτεύγματά τους / Τα ήθη και τα έθιμά τους / Η σκέψη τους, αποτυπωμένη στην εξέλιξη του γλωσσικού κώδικα (Στο πλαίσιο αυτό) Τα βιβλία κατοχυρώνουν τη συλλογική μνήμη και την εθνική υπόσταση ενός λαού Τελικά, «τα βιβλία είναι οι γέροι μας».

4. Προσφέρει ένα «ταξίδι» στον κόσμο: Σε μια χώρα φανταστική ή πραγματική / Σε μια εποχή που δεν έζησε ο άνθρωπος (Σε κάθε περίπτωση, πάντως) Αναπτύσσει και «χρωματίζει» τη φαντασία Διεγείρει συναισθήματα και, μέσω αυτών, ευαισθητοποιεί (Έτσι) Ο αναγνώστης δεν ζει μόνο τη δική του ζωή, αλλά και πολλών άλλων Όλων αυτών –πρωταγωνιστών, ηρώων, μικρών και μεγάλων– που «ξεπηδούν» με θαυμαστό τρόπο μέσα από τις σελίδες ενός βιβλίου Πολύ σωστά, λοιπόν, παρατήρησε ο Ουμπέρτο Έκο: «Το βιβλίο είναι μια ασφάλεια ζωής, μια μικρή προκαταβολή αθανασίας...»

Επιλογος: Συμπέρασμα , ανακεφαλαίωση

Αποφώνηση: Ευχαριστώ για το χρόνο σας

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Ο χώρος που διαδραματίζονται τα γεγονότα είναι ένα χωριό, το όνομα του οποίου δε δίνεται. Φαίνεται ότι πρόκειται για ένα μικρό χωριό στο οποίο δεν υπάρχουν βιβλιοπωλεία από τα οποία θα μπορούσε να αγοράσει ο ήρωας κάποιο βιβλίο («Μα στο χωριό...δεν είχε χαρτοπωλεία»), γι' αυτό και ζητάει βοήθεια από έναν ηλικιωμένο να του αγοράσει ένα από την πόλη. Τα κύρια πρόσωπα της ιστορίας είναι το μικρό παιδί, το οποίο επιθυμεί να διαβάσει βιβλία και ο ηλικιωμένος, ο οποίος τον εξυπηρετεί και του φέρνει βιβλία από την πόλη με αντάλλαγμα να του τα διαβάσει ο μικρός. («Αν τα χαρτιά...και ξεχρεώνουμε»). Έτσι, οι δύο ήρωες συνδέονται μεταξύ τους με την αγάπη τους για τα βιβλία.

2^η δραστηριότητα

B2. α) Αφήγηση: «Έβαλε ο παππούς...μου τα δωσε πίσω»

Η αφήγηση διευκολύνει τον αναγνώστη να κατανοήσει τις συνθήκες και το πλαίσιο μέσα στο οποίο διαδραματίζονται τα γεγονότα διατηρώντας αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη και εξελίσσει την πλοκή της ιστορίας.

Διάλογος: «Παρ τα» του λέει...Ε;»

Ο διάλογος προσδίδει στο κείμενο αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα και θεατρικότητα. Σκιαγραφούνται καλύτερα οι ήρωες της ιστορίας, καθώς διαφαίνεται το ιδιαίτερο ύφος ομιλίας κάθε προσώπου, η ψυχοσύνθεσή του και η ιδιοσυγκρασία του.

β) «Το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»: μεταφορά.

Με τη μεταφορά αυτή αποδίδεται με γλαφυρό και παραστατικό τρόπο το πάθος με το οποίο διάβαζε το παιδί το βιβλίο. Προσδίδει ζωντάνια και αμεσότητα στο λόγο.

«ήταν σαν μικρό σπιτάκι» : παρομοίωση

Παρομοιάζεται το βιβλίο με ένα μικρό σπιτάκι. Η παρομοίωση προσδίδει στο λόγο ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα. Κάνει το ύφος πιο γλαφυρό.

«Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»: Επανάληψη

Μέσω της επανάληψης του ρήματος «διάβαζε» παρουσιάζεται η αγάπη του μικρού παιδιού για το βιβλίο και η λαχτάρα του να το διαβάσει όλο ξανά και ξανά.

3^η δραστηριότητα

B3. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα αποδεικνύεται η μεγάλη αγάπη που έτρεφε ο νεαρός ήρωας για τα βιβλία. Πίστευε ότι μέσα από τα βιβλία θα μπορούσε να μάθει ιστορίες και πληροφορίες που δε θα μπορούσε να του τις πει κάποιος άλλος. Συγκεκριμένα, ζητάει από έναν ηλικιωμένο να του αγοράσει κάποιο βιβλίο από την πόλη, επειδή στο χωριό που έμενε δεν υπήρχε

βιβλιοπωλείο («Μα στο χωριό...δεν είχε χαρτοπουλεία»). Του δίνει μάλιστα, δυο νομίσματα για να τα πληρώσει. Δε διστάζει να θυσιάσει λίγα χρήματα από το μεροκάματό του προκειμένου να έρθει σε επαφή με τα βιβλία. Τέλος, το γεγονός ότι το διάβαζε ξανά και ξανά φανερώνει τη μεγάλη του αγάπη για τα βιβλία («Το παιδί έπεσε...χειμώνα»).

Αντίθετα με τον ήρωα της ιστορίας, οι σημερινοί νέοι έχουν απομακρυνθεί από το παραδοσιακό βιβλίο. Προτιμούν να λαμβάνουν τις πληροφορίες μέσω της τεχνολογίας. Η εικόνα και ο ήχος έχουν αντικαταστήσει το διάβασμα, με συνέπεια την νέκρωση του νου και την άμβλυση της πνευματικής οξύνοιας των νέων. Είναι, λοιπόν, απαραίτητος ο επαναπροσδιορισμός των αξιών και η σύμπραξη της οικογένειας και του σχολείου, ώστε οι νέοι να προσεγγίσουν και να αγαπήσουν τα βιβλία.

Η διδακτική ομάδα

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΚΥΤΤΑΡΟ